

آیت‌الله سید جعفر سیدان مطرح کرد

عجله‌ای
 فی‌الشراف

پاداش تعظیم شعائر در دست حضرت بقیةالله

لَنَّا يَفْذَرْتِهِ، وَ صَاۡئِرَةٌ اِلٰى طَاعَتِنَا بِعَزَّتِهِ». این عبارت ارزشمند، نشان‌دهنده موقعیت والای خاندان رسالت است که وجود مبارک حضرت فاطمه زهرا(س) نیز از جمله این خاندان بوده و خدای متعال، این فضیلت را برای اهل‌بیت(ع) قرار داده و ایشان را مالک کل جهان هستی کرده است؛ به‌طوری‌که محور این خاندان مطهر، وجود مبارک حضرت فاطمه زهرا(س) است. وی همچنین یادآور شد: ما محبان خاندان عصمت و طهارت(ع) باید صبح و شام برای نعمت بزرگ ولایت معصومین(ع) و وجود محبت خاندانی که در تمام فضائل شاخص و الگو هستند، شکرگزار باشیم. این استاد برجسته حوزه علمیه در پایان سخنان خود، با نقل روایتی از امام صادق(ع) تأکید کرد: این محبت و دوستی اهل‌بیت(ع) که به لطف خدای متعال در دل ما وجود دارد، ان‌شاءالله موجب سعادت‌مندی ما می‌شود و همه دوستداران خاندان عصمت و طهارت(ع) در روز قیامت همراه با آن‌ها خواهند بود و رستگار می‌شوند.

این خاندان به پیشگاه پروردگار بی‌نظیر است. استاد حوزه علمیه مشهد با تأکید بر اهمیت پاسداشت شعائر مذهبی خاطرنشان کرد: مسئله تعظیم شعائر اهل‌بیت عصمت و طهارت(ع) یکی از نشانه‌های تقوای دل، پرهیزکاری و عظمت انسان است. در دنیای امروز، همه محبان خاندان عصمت و طهارت(ع) باید بدانند اجر و پاداش این تعظیم شعائر را از دست مبارک حضرت بقیةالله الاعظم(عج) دریافت خواهند کرد.

آیت‌الله سیدان در ادامه به تبیین مقام والا و محوری حضرت زهرا(س) پرداخت و با استناد به دعای نخست صحیفه مبارکه سجادیه افزود: در عظمت شخصیت ایشان، این جمله در دعای اول صحیفه حضرت امام سجاد(ع) آمده که بسیار شنیدنی است: «الْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِي اخْتَارَ لَنَا مَحَابِبَ الْخَلْقِ، وَاجْرَى عَلَيْنَا طَيِّبَاتِ الرَّزْقِ، وَجَعَلَ لَنَا الْفَضِيلَةَ بِالْمَلَكَةِ عَلَى جَمِيعِ الْخَلْقِ، فَكُلَّ خَلِيقَتِهِ مُتَقَادَّةٌ

علما، روحانیون و مسئولان شهری و استانی برگزار شد، برجستگی بُعد معنوی و معرفتی این رویداد با سخنرانی استاد برجسته حوزه علمیه مشهد تبیین شد. آیت‌الله سید جعفر سیدان، استاد حوزه علمیه خراسان در این مراسم، ضمن تسلیت فرارسیدن ایام شهادت مظلومانه مادر سادات اظهار کرد: در شب و روزهایی قرار داریم که متعلق به حضرت صدیقه طاهره(س)، یگانه بانوی عالم خلقت است؛ شخصیت والایی که از معصومین(ع) بوده و عظمت و جودی ایشان آن‌قدر گسترده است که در کلام هیچ‌کس نمی‌گنجد.

وی با اشاره به جایگاه بی‌نظیر اهل‌بیت(ع) در عالم هستی تصریح کرد: این بزرگواران دو نوع خلقت دارند؛ یک خلقت نوری که پیش از این عالم است و یک خلقت مرتبط با این عالم. مقام و منزلت آنان فراتر از تصور ما بوده و علم، شجاعت، سخاوت، عبادت و توجه

همزمان با فرارسیدن ایام سوگواری شهادت انسیه حورا، حضرت صدیقه طاهره(س)، مشهدالرضا(ع) غرق در ماتم و عزاست. در این میان، جریان‌های فرهنگی و هنری شهر نیز همپای دل‌های بی‌قرار مجاوران و زائران رضوی، جامه‌سیاه عزا به تن کرده‌اند. سوگواره و نمایش آیینی «نگین شکسته» که سال‌هاست به برندی نام‌آشنا و جریانی جریان‌ساز در ترویج معارف فاطمی تبدیل شده، در تازه‌ترین دوره برپایی خود در محل ابتدای بولوار پیروزی، نبش تقاطع شهید کاوه، درهای خود را به روی عاشقان اهل‌بیت(ع) گشوده است. رویدادی پیرشکوه که به‌عنوان یک تجربه بزرگ فرهنگی-آیینی، با تلفیق هنر، ایمان و تاریخ، صحنه تاریخ صدر اسلام را در قلب مشهد زنده می‌کند.

■ **تعظیم شعائر الهی؛ تجلی تقوا و معرفت فاطمی**
در افتتاحیه این سوگواره که با حضور پرشور عزاداران،

گزارش

روایت تاریخ عزاداری در آینه اسناد؛ واکاوی آیین‌های سوگواری در حرم مطهر رضوی

از سوگ تا سلوک عزا

اماکنی مانند «حمام آغچه» به نشانه احترام تعطیل می‌شدند. مکتبخانه‌ها فعالیت آموزشی را متوقف می‌کردند و نقاره‌خانه-که صدای مداوم حیات بارگاه است-به نشانه حزن، مهر خاموشی بر طبل‌ها و کرناهای خود می‌زد.

آماده‌سازی بصری فضا، جلوه دیگری از این دگرگونی بود. اسناد دوره قاجار تصویر روشنی از سیاه‌پوش کردن صحن‌ها و رواق‌ها ارائه می‌دهند. طبق سندی به جا مانده از سال ۱۲۷۴ هجری قمری، دستورالعمل‌های دقیقی برای پوشاندن بخش‌های مختلف حرم مطهر با پارچه‌های سیاه وجود داشته است؛ تمهیدی بصری که فضای معماری را از حالت روزمره خارج و آن را برای ورود به یک رخداد نمادین جمعی مهیا می‌کرد.

■ **صورت‌بندی نمادها؛ روضه‌خوانی، خطبه‌خوانی و شمع‌گردانی**

به گفته فاطمی مقدم، ماتم در آستان قدس همواره با ترکیبی از سه عنصر روایت، نور و نمادهای تجسمی هدایت می‌شد:

حرم‌ها تنها بناهایی از کاشی، سنگ و آینه‌کاری نیستند؛ ارگانیسم‌هایی زنده‌اند که در بستر سده‌ها، لایه‌های پیچیده‌ای از زیست انسانی، کنش‌های نمادین و الگوهای اجتماعی را در خود تنیده‌اند. بازخوانی اسناد دیوانی و تاریخی آستان قدس رضوی این امکان را فراهم می‌آورد که بارگاه منور رضوی را فراتر از یک فضای کالبدی، به‌مثابه «متنی زنده» قرائت کنیم؛ متنی که در سطر سطر کاغذهای کهن آن، نبض حیات جمعی جامعه ایران ثبت شده است.

به گزارش آستان نیوز؛ در نشست پژوهشی که با حضور کارشناسان و اهل نظر در کتابخانه مرکزی آستان قدس برگزار شد، زهرا فاطمی مقدم، مسئول امور پژوهش و مطالعات اسنادی این مجموعه، با تکیه بر اسناد دست‌اول تاریخی، هندسه سوگواری در این کانون مذهبی را از دوره صفوی تا قاجار واکاوی کرد.

■ **کالبدشکافی مفهوم آیین در زیست جمعی**
آیین، تلاشی سامان‌یافته و مبتنی بر نمادهاست که با توالی و تکرار در بستر زمان و مکان، به تجربه انسان معنا می‌بخشد. براساس تحلیل‌های ارائه‌شده در این نشست، ساختار آیین‌ها بر چهار ستون اساسی استوار است: «تکرارپذیری»، «نظم ساختاری»، «نمادپردازی» و «مشارکت جمعی». بررسی تاریخی رفتارهای سوگواری در حرم مطهر رضوی نشان می‌دهد این کنش‌ها چگونه توانسته‌اند با بهره‌گیری از این چهار مؤلفه، حزن را از یک تجربه فردی و روان‌شناختی، به یک الگوی هویت‌بخش اجتماعی ارتقا دهند.

زهرا فاطمی مقدم با اشاره به کارکرد روان‌شناختی سوگواری و پیشینه کهن آن در ایران، حرم مطهر رضوی را «متنی زنده» توصیف کرد که لایه‌هایی از تاریخ، باور و تجربه جمعی را در خود جای داده است. به گفته وی، آیین‌های این بارگاه براساس هویت و کارکرد، در دو گروه کلی جای می‌گیرند: گروه نخست، آیین‌هایی است که برای فراهم‌کردن شرایط مناسب زیارت زائران شکل گرفته‌اند؛ گروه دوم نیز آیین‌هایی را دربرمی‌گیرد که با هدف تعظیم و تکریم شعائر مذهبی و ابراز شکوه و عظمت بارگاه

خبر

مرکز مشاوره مهر رضوی میناب، میزبان برنامه‌های آمادگی تحصیلی شد

میناب، میزبان مهر و نور رضوی

با هدف ارتقای آمادگی روانی، عاطفی و اجتماعی دانش‌آموزان، مرکز مشاوره مهر رضوی شهرستان میناب مجموعه‌ای از برنامه‌های مشاوره‌ای و حمایتی را برای سال تحصیلی جدید اجرا کرد.

دکتر رضا آذریان، مدیر مرکز جامع مشاوره بنیاد کرامت رضوی اظهار کرد: این برنامه‌ها با هدف کاهش نگرانی‌ها و اضطراب‌های احتمالی دانش‌آموزان، تقویت اعتمادبه‌نفس، افزایش انگیزه و ایجاد نگرش مثبت نسبت به آغاز سال تحصیلی جدید برنامه‌ریزی و اجرا شده است. وی افزود: در همین راستا، دو جلسه مشاوره گروهی ویژه دانش‌آموزان دختر با تلاش خانم‌هاسلطانی و زاهدی، در مرکز مشاوره مهر رضوی شهرستان میناب برگزار شد. آذریان با بیان اینکه این نشست‌ها فرصت مناسبی برای گفت‌وگو، تعامل و تبادل تجربه میان دانش‌آموزان فراهم کرد، ادامه داد: شرکت‌کنندگان در فضایی صمیمی، دغدغه‌ها و نگرانی‌های خود را درباره آغاز سال تحصیلی مطرح کردند و راهکارهای لازم برای مدیریت هیجان‌ها و افزایش آمادگی روانی را فراگرفتند.

مدیر مرکز جامع مشاوره بنیاد کرامت رضوی همچنین از برگزاری گردهمایی مشاوران مرکز مشاوره مهر رضوی خبر داد و گفت: این نشست با حضور دکتر درویشی، معاون امور بانوان استان و دبیر کانون مشاوره و مددکاری استان هرمزگان باهدف هم‌اندیشی، تبادل تجربیات و تقویت هماهنگی میان مشاوران برگزار شد.

وی خاطرنشان کرد: برنامه‌ریزی برای ارتقای کیفیت خدمات مشاوره‌ای و افزایش اثربخشی حمایت‌های روانی و اجتماعی از دانش‌آموزان، از مهم‌ترین محورهای این گردهمایی بود تا زمینه آغاز سال تحصیلی جدید با آرامش و آمادگی بیشتر برای دانش‌آموزان فراهم شود.

شایان ذکر است، مرکز موقت مشاوره مهر رضوی میناب، اردیبهشت ماه امسال و در پی تدارک اقدامات هشت‌گانه آستان قدس رضوی در این شهرستان و به‌منظور ترمیم روحی و روانی آسیب‌دیدگان جنایت آمریکایی صهیونی در مدرسه شجره طیبه راه‌اندازی شد.

در دومین جلسه مشترک دبیرخانه کنگره و مسئولان دانشگاه

مقدمات نشست تخصصی کنگره جهانی حضرت رضا(ع) در دانشگاه قم بررسی شد

راهکارهای تقویت مشارکت پژوهشگران و مقدمات برگزاری نشست تخصصی کنگره جهانی حضرت رضا(ع) در دانشگاه قم، در دومین جلسه مشترک مسئولان دانشگاه و دبیرخانه کنگره بررسی شد.

به گزارش آستان نیوز، دومین جلسه مشترک اعضای دبیرخانه کنگره جهانی حضرت رضا(ع) و مسئولان دانشگاه قم با هدف بررسی ابعاد علمی و اجرایی برگزاری نشست تخصصی این کنگره در دانشگاه قم، برگزار شد.

این جلسه با حضور محمدکاظم رحمان ستایش معاون پژوهشی و فرهنگی دانشکده الهیات دانشگاه قم، خراسانی دبیر اجرایی کنگره جهانی حضرت رضا(ع) و ایوبی برگزار شد و حاضران درباره راهکارهای تقویت همکاری میان دانشگاه و دبیرخانه کنگره، تبادل نظر کردند.

■ **بررسی فراخوان و فرایند داوری مقالات**

در بخش علمی جلسه، برنامه‌ریزی برای انتشار فراخوان مقالات و تسریع در ساماندهی فرایند داوری بررسی شد. همچنین بهره‌گیری از ظرفیت‌های دانشگاهی برای افزایش مشارکت علمی در کنگره، به‌ویژه در شهر قم از محورهای مطرح‌شده بود.

در بخش اجرایی نیز راهکارهای تقویت اطلاع‌رسانی و استفاده از ظرفیت‌های فرهنگی و رسانه‌ای برای معرفی نشست تخصصی و برنامه‌های کنگره بررسی شد.

در پایان، بر تداوم هماهنگی‌های مشترک و پیگیری اقدام‌های لازم برای برگزاری نشست تخصصی در دانشگاه قم و ارتقای سطح مشارکت علمی در کنگره جهانی حضرت رضا(ع) تأکید شد.

گفتنی است، ششمین کنگره جهانی حضرت رضا(ع) با محور «حقوق و کرامت انسانی در تعلیم تمدنی اهل‌بیت(ع) با تأکید بر آموزه‌های امام رضا(ع)» از ۵ تا ۷ خرداد ۱۴۰۶ در مشهد برگزار خواهد شد؛ رویدادی که به تبیین جایگاه حقوق و کرامت انسان در معارف اهل‌بیت(ع) و بازخوانی آموزه‌های رضوی برای پاسخ‌گویی به مسائل جهان معاصر اختصاص دارد.